

11 **MEDITATIE: RUIMTE VOOR BROOSHEID EN VERTROUWEN – RONDE 1**

Door aanwezig te zijn in je hart opent zich in jou de ruimte waarin de wereld en de ander zich kunnen tonen, broos en kwetsbaar als zij zijn. Kwetsbaar en behoeftig als jij bent. Met een stille vraag, waarmee zij een appél op je doen. Zo, verbonden met de ander en de wereld, wordt je gedragen door vertrouwen dat opwelt uit het hart.

Marieke Neuhaus verzorgt binnen de Franciscaanse Beweging de meditatiecursus 'De weg van het contemplatief gebed'.

12 **FRANCISCAANSE VOETTOCHTEN IN 2016 – RONDE 2**

Een voorproefje van de voettochten die de Franciscaanse Beweging in 2016 organiseert. Naast de jaarlijks terugkerende voettochten van La Verna naar Assisi en van Assisi naar Rome, staat in 2016 ook het Turkse deel van de Sultans Trail op het programma. Er is ruimte om persoonlijke ervaringen uit te wisselen en ervaringen van wandelaars te horen.

Thomas Hontelez is werkzaam bij de Franciscaanse Beweging, schrijft regelmatig over zijn wandeltochten en is betrokken bij de Walk of Wisdom.

Hans Luttkolt is 38 jaar werkzaam geweest in de forensische psychiatrie. Hij begeleidt de jaarlijkse voettochten van de FB.

13 **BEELDEN KUNNEN VERHELDEREN – RONDE 2**

De franciscaanse Gideonsbende richt zich dit jaar op ons kwetsbare milieu. De manier waarop ze dat doet, ligt dicht bij de directe ervaring van onze omgeving. Aan de hand van ingezonden foto's gaan we via uitwisseling van beelden en poëtische taal onze verhouding met het kwetsbare in de natuur na. De foto's zijn ook tentoongesteld tijdens deze inspiratiemiddag.

Hans Sevenhoven is auteur van velerlei franciscaanse boeken en betrokken bij de franciscaanse Gideonsbende.

EXPOSITIES

Tijdens de inspiratiemiddag is er een tentoonstelling van foto's over de kwetsbare natuur (franciscaanse Gideonsbende) en van kistjes over kwetsbaarheid en kracht van onbreekbaar.com

Tevens is er een boekenstand met boeken over Franciscus en zijn spiritualiteit.

DATUM EN TIJD

Zaterdagmiddag 21 november, 13:30 - 18:00 uur

LOCATIE

Ds. Pierson College in Den Bosch Oost, Geraert ter Borchstraat 1, 5212 CZ 's-Hertogenbosch. De school ligt naast station Den Bosch-Oost.

AANMELDING

via de Franciscaanse Beweging 073 6131340 of info@franciscaansebeweging.nl

Geef bij je opgave graag ook je voorkeur voor de workshops door. Na aanmelding ontvang je een bevestiging.

KOSTEN

€ 12,00, ter plekke te voldoen. Voor 'Vrienden van VREDE en ALLE GOEDS' en leden van de Franciscaanse Beweging gratis.

VREDE EN ALLE GOEDS
Franciscaanse Beweging

Van der Does de Willeboissingel 11
5211 CA 's-Hertogenbosch
www.franciscaansebeweging.nl
T: 073-6131340
[facebook.com/vredeenallegoeds](https://www.facebook.com/vredeenallegoeds)
[twitter @vredeenallegoeds](https://twitter.com/vredeenallegoeds)

**BIJZONDER
KWETSBAAR
INSPIRATIEMIDDAG**

**FRANCISCAANSE
BEWEGING**
ZATERDAG 21 NOVEMBER
DS. PIERSONCOLLEGE
'S-HERTOGENBOSCH

‘Gelukkig de mens die zijn naaste in diens broosheid draagt, zoals hij door hem gedragen wil worden, als hij in een soortgelijke situatie verkeert.’

Wijsheidsspreuken 18, 1
Franciscus van Assisi: De Geschriften

PROGRAMMA

13.30	Inloop en ontvangst met koffie en thee
14.00	Woord van welkom
14.10	‘De optocht der krakemikkigheid’ van Kees van der Zwaard, theoloog en theatermaker
14.40	Naar de workshops
14.45-15.45	1e ronde workshops
15.45-16.00	Koffie- en theepauze en wisseling van workshops
16.00-17.00	2e ronde workshops
17.05	Kees van der Zwaard met afsluiting ‘bijzonder kwetsbaar’
17.20	Afsluitend lied en gezellig samenzijn met een glaasje
18.00	Huiswaarts

WORKSHOPS

- 1 FRANCISCUS EN CLARA OVER KWETSBAARHEID – RONDE 1 EN 2**
Kwetsbaarheid is het besef dat je zelf gekwetst kunt worden en dat anderen gekwetst kunnen zijn. De verhouding tussen die twee, je eigen zwakke punten en de kwetsuren van anderen, daar draait het om. Aan de hand van teksten gaan we na hoe Franciscus en Clara daarmee omgingen: je eigen kwetsbaarheid niet ontkennen en gul zijn voor anderen.
Gerard Pieter Freeman is stafmedewerker van het Franciscaans Studiecentrum en hoogleraar franciscaanse spiritualiteit in Utrecht.
- 2 KWETSBAARHEID IN DE ZORG RONDE 1 EN 2**
Een actueel en tegelijkertijd eeuwenoud onderwerp dat ons allemaal aangaat. In de workshop wordt kort en krachtig een theoretische basis over dit thema gegeven vanuit de zorgethiek. We gaan diverse facetten van kwetsbaarheid verkennen en aan het licht brengen. Waar sta je zelf? Waar ontmoeten kwetsbaarheid en kracht elkaar in de dagelijkse zorg?
Madeleine Timmermann werkte als verpleegkundige, studeerde theologie, deed promotieonderzoek naar goede zorg voor kwetsbare mensen en is als geestelijk verzorger verbonden aan hospice Roosdonck.
madeleinetimmermann.nl
- 3 “GEEN EMPATHIE ZONDER KWETSBAARHEID” – RONDE 1 EN 2**
Bij Sensor worden telefonisch hulpverleningsgesprekken gevoerd, van mens tot mens. Vaak over levensvragen. Vrijwilligers worden getraind om de kwetsbaarheid in henzelf te leren herkennen. Zo leren ze de kwetsbaarheid van een ander verstaan.
We gaan samen op zoek naar ervaring en beleving van kwetsbaarheid. Kwetsbaarheid maakt het mogelijk meer empathisch in contact te staan, echt een gesprek te hebben van mens tot mens.
Maria Leeflang is trainer/begeleider bij Sensor, voorheen de SOS Telefonische Hulpdienst.
- 4 LEVEN IN DE GEEFECONOMIE RONDE 1 EN 2**
Kwetsbaarheid is gaan staan voor waar je in gelooft. In deze workshop hoor je hoe wij zijn gaan

- staan voor ons geloof, de geefeconomie, en inspireren we jou als deelnemer hoe jij dat ook kunt doen. In de geefeconomie gaan we uit van overvloed, niet van schaarste. Door te geven en te delen komen we dichterbij elkaar.
Robbert Vesseur gaf in 2011 zijn baan, huis en spullen op om te gaan leven zonder geld. Nu reist hij met zijn vriendin **Petra Smolders** door het land om mensen te inspireren voor de GEEFeconomie. geefeconomie.nl
- 5 HOE KWETSBAAR BEN JE ALS LEIDINGGEVENDE? – RONDE 1 EN 2**
Door inzicht in het effect van sociale dynamieken in werksystemen leer je door eenvoudige oefeningen taal te geven aan wat je al lang op je klompen aanvoelde – ‘het is hier veilig of het is hier niet veilig voor mij’, ‘hier wringt de schoen’ en ‘dit ga ik doen om bescherming tegen onveiligheid te bieden of te vragen’.
Aagje Voordouw verzorgt teamtrainingen of individuele begeleiding bij leidinggevendenden die sociale kwaliteit in hun organisatie willen verbeteren. Tevens is ze docent veiligheid en leidinggeven in onderwijs aan de hogeschool Windesheim in Zwolle.
 - 6 KWETSBAARHEID EN QIGONG RONDE 1 EN 2**
Qi kan vertaald worden als ‘de vitale kracht in een graankorrel’. De graankorrel herbergt een enorme kracht. Tegelijkertijd is een graankorrel heel kwetsbaar, afhankelijk van de bodem waarop hij valt. Gong betekent ‘werken’ of ‘oefenen’. Qigong is heel ontspannen werken met die vitale levenskracht. In deze workshop gaan we daar iets van ervaren door de oefeningen die we doen.
Birgit Verstappen is oprichtster van Broze, spiritualiteit in bedrijf. Ze richt zich op leiderschap, loopbaanontwikkeling en persoonlijke ontwikkeling. broze.nl
 - 7 ZINGEN IN KWETSBAARHEID EN BEMOEDIGING – RONDE 1 EN 2**
Waar mensen samenkomen om een gebeurtenis te vieren wordt vaak gezongen. Bij ééntonig werk klinkt al snel een lied. Door te zingen viert men het leven, want samen zingen bemoedigt, verbindt en troost, kortom het geeft kracht. In deze workshop leer je liederen, canons, enz. uit

- verschillende landen. Jij bent welkom, zing meel
Elly Kok, woonachtig in Eindhoven. Zingen en mensen aan het zingen krijgen is haar lust en leven!
- 8 (ON)BREEKBAAR, KUNST OVER KWETSBAARHEID EN KRACHT RONDE 1 EN 2**
Wat betekent kwetsbaarheid voor jou, hoe ziet dat eruit? Dezelfde vragen stellen we over kracht, en over de samenhang ertussen. Daar maken we kistjes over, drieluiken, reisaltaren. We stellen dit werk tentoon, laten de kistjes reizen en de leners reflecteren. Er ontstaat dialoog over een moeilijk onderwerp tussen mensen die hierover niet zo gemakkelijk met elkaar in contact komen.
Jeannette Claessen is beeldend kunstenaar, trainer, coach en initiatiefnemer van (on)breekbaar en **Francois van Eyck** is fotograaf en deelnemend kunstenaar. onbreekbaar.com
 - 9 VLUCHTELINGENHULP; TUSSEN CARITAS EN LOBBY – RONDE 1 EN 2**
De laatste maanden staan vluchtelingen volop in het nieuws. De aantallen groeien, de autoriteiten kunnen het niet meer aan. Onverwacht blijkt er heel veel solidariteit te zijn, ook in Nederland. Maar alleen met knuffels veranderen we het beleid niet. We spreken over de uitdagingen voor de politiek, en de mogelijkheid om daar als individuen invloed op uit te oefenen.
Rian Ederveen is beleidsmedewerker bij Stichting LOS, landelijk ongedocumenteerden steunpunt, netwerk voor de hulpverlening aan migranten zonder verblijfsvergunning in Rotterdam.
 - 10 KWETSBAARHEID TREEDT AAN HET LICHT – RONDE 1**
Het beeld van ‘kwetsbaar’ dat uit de geschriften van broeder Frans, uit de eerste levensbeschrijvingen en de Fioretti naar voren komt, wordt in gesprek gebracht met de manier waarop dit thema naar voren komt bij mensen die zich daar in onze dagen nadrukkelijk mee bezig houden in woord en geschrift.
Hans Sevenhoven is godsdienstfilosoof en specialist in Franciscus en vreugde. Auteur van diverse franciscaanse boeken; o.a. het boek ‘Kwetsbaar: franciscaanse spiritualiteit treedt aan het licht’